

Prijedlog programa rada

U osnovi program rada bazira se na sljedećim aktivnostima:

- zdravstvenim aktivnostima,
- socijalnim aktivnostima,
- aktivnostima zaštite okoline,
- upoznavanju s opasnošću od mina,
- razvijanju prijateljstva,
- širenju znanja o Crvenom križu (uključujući humanitarno pravo) i
- uključivanju u redovne akcije Hrvatskog Crvenog križa.

1.1. Zdravstvene aktivnosti

Zdravstvene aktivnosti mogu biti:

- zdravstveno prosvjeđivanje,
- prva pomoć,
- prevencija ovisnosti (droga, alkohol, pušenje),
- sprečavanje širenja AIDS-a (uključujući i spolno prenosive bolesti),
- animacija za dobrovoljno davanje krvi (DDK) i
- ostale aktivnosti prema potrebi zajednice.

U okviru zdravstvenih aktivnosti težište rada je na prevenciji bolesti i unapređenju zdravlja, a najčešći oblik rada je organiziranje radionica i predavanja u školama i rjeđi organiziranje seminara na određenu temu ili organiziranje odlazaka u savjetovališta.

- Zdravstveno prosvjeđivanje može biti ovisno o dobi osoba s kojima se radi na temu: održavanje čistoće tijela, njega zubi, pravilno sjedenje i držanje, pravilna prehrana, planiranje obitelji i sl. Kao metoda prenošenja znanja preporuča se radionica.
- Prva pomoć je tradicionalna djelatnost Crvenog križa. Od posebne je važnosti za cijelu zajednicu educiranje mladeži iz osnova pružanja prve pomoći i samopomoći jer brza i stručna intervencija može spriječiti teže posljedice, a neki puta i spasiti život pojedinca. Također je važna obuka ekipa prve pomoći koje bi u slučaju nesreća mogle odmah djelovati.
- Za prevenciju ovisnosti i prevenciju AIDS-a sve je veća potreba društva. Najčešća metoda edukacije su predavanja u školama. Najboljim načinom educiranja pokazala se metoda radionice.
- Animacija za dobrovoljno davanje krvi je još jedna aktivnost od posebnog značaja za cijelu zajednicu. Krv je nezamjenjiv lijek koji se umjetnim putem ne može proizvesti. Metoda rada ovisi o izboru društva mladih.

Mnogobrojne i ubrzane promjene koje se događaju u svijetu i kod nas mogu imati značajan utjecaj na zdravlje mladih ljudi.

Globalne promjene u društvenim i seksualnim običajima povećale su rizik neželjene trudnoće, seksualno prenosivih bolesti i AIDS-a. Duhan, alkohol i droge pristupačni su na mnogim mjestima i spremnost mladih da eksperimentiraju s novim doživljajima često je eksploatirana za bogaćenje neodgovornih pojedinaca. Nedovoljna prometna kultura i uvjeti na cestama rezultiraju brojnim nesrećama, ozljedama i invalidnošću. Prehrambene navike ubrzano se mijenjaju, a premalo pažnje posvećuje se posljedicama nepravilne

prehrane i drastičnih dijeta. Natjecanje za dobro obrazovanje (upisi na “dobre” škole i fakultete) i dobro zaposlenje postaju sve žešći i ostavljaju psihička oštećenja na mnogim mladim ljudima.

Posebnu pažnju treba posvetiti činjenici da mladež čini najveći postotak ratnih invalida, što je i razumljivo obzirom da najveći postotak branitelja domovine čine upravo mladi ljudi.

Također treba voditi računa o specifičnim problemima mladeži - prognanika i izbjeglica. Stabilnost je važna mladim ljudima. Gubitak doma i prisilan odlazak u drugu sredinu može dovesti do psihičkih problema i problema u ponašanju mladeži. Sve su to područja na kojima mladež za mladež može jako puno učiniti.

1.2. Pomoć zajednici

Socijalne aktivnosti mogu biti:

- akcije solidarnosti,
- sabirne akcije,
- dobrosusjedska pomoć te
- ostale socijalne aktivnosti.

Sadržaj djelovanja u okviru socijalnih aktivnosti može biti vrlo širok. Najčešći oblik je organiziranje različitih akcija solidarnosti - od prikupljanja udžbenika za učenike koji ih ne mogu nabaviti, do prikupljanja sredstava za pomoć pojedincima u nevolji.

Sakupljanjem starog papira, stakla, i ostalih reciklirajućih materijala postiže se dvostruki cilj. S jedne strane uči se brinuti o okolišu, a s druge strane ostvaruje se financijska korist koja se može koristiti u drugim aktivnostima.

U okviru socijalnih aktivnosti također se organizira pomoć slabijim učenicima davanjem učeničkih instrukcija, obilazak bolesnih prijatelja i učenika iz razreda, ili posjećivanje teže bolesne djece koja duže vrijeme borave u bolnici (s prigodnim i primjerenim programom).

Dobrosusjedska pomoć je aktivnost u kojoj mladež ima glavnu i nezamjenjivu ulogu.

Sastoji se od pomoći starijim i nemoćnim osobama i invalidima: kupovanjem svakodnevnih namirnica, nabavljanjem knjiga iz knjižnica, kupovanjem časopisa i sl. ili jednostavno samo pravljenjem društva usamljenim starim ili nemoćnim osobama. Ova aktivnost provodi se tako da se organiziraju ekipe mladih dobrovoljaca pri mjesnoj organizaciji Crvenog križa. Svaka ekipa zadužena je za svoje točno utvrđene štićenike. Svaki član ekipe mora prethodno proći obuku pružanja dobrosusjedske pomoći i dobiti iskaznicu kojom se potvrđuje njegovo članstvo u ekipi mladeži Crvenog križa.

Jedna od mogućih aktivnosti mogla bi biti “Baby-sitting” - organizirana služba čuvanje djece. Naravno da i za ovu aktivnost treba prethodna obuka i pripadajuća iskaznica. Ova aktivnost mogla bi ostvarivati i financijsku korist kojom bi se financirale druge aktivnosti Crvenog križa.

Mladež je uvijek bila spremna, bilo na vlastitu inicijativu ili kada ih drugi pozovu na akciju, posvetiti vrijeme i energiju ne samo unapređenju i zaštiti zdravlja svoje obitelji, djece, starih i nemoćnih, nego i razvoju zajednice u cjelini. Takav rad na razvoju zajednice ima mnoge prednosti za društvo u cjelini. Povećava samosvijest mladih ljudi i daje im nagradu - svijest o vlastitoj sposobnosti; daje mogućnost konstruktivnog umjesto destruktivnog pražnjenja energije koje mladi u tom periodu uvijek imaju previše; daje

iskustvo o različitim problemima i odgovornosti vlastitog djelovanja na druge. Postoje još brojni drugi razlozi uključivanja mladeži u rad na razvoju zajednice. Mladež je često otvorena, dobrodušna i puna dobre volje. Njihov entuzijizam predstavlja sjajan doprinos bilo kojem projektu u kojem sudjeluju.

1.3. Zaštita okoliša

Aktivnosti na zaštiti okoline mogu biti:

- direktne (rad na terenu) i
- indirektne (širenje znanja o zaštiti okoline).

Direktne akcije (rad na terenu) mogu biti: uređenje okoliša škole ili nekog drugog bližeg okoliša, sadnja drveća u obližnjoj šumi ili parku, čišćenje šuma od nabacanog smeća, organiziranje eko-patrola, upozoravanje zagađivača i sl.

Indirektan način je širenje znanja o značaju zaštite okoline. Metode rada su predavanja i radionice te organiziranje posebno educiranih eko-ekipa.

Mlade osobe oduvijek su inspirirala dva snažna osjećaja - nada da će baš oni stvoriti bolji svijet od svojih prethodnika i strah da će stvar pogoršati. Ovi osjećaji su odlika mladosti, vremena kada se preispituje prošlost i određuje budućnost. U tom periodu pred mladež se stavlja mogućnost izbora, ali i uočavanja posljedica toga izbora.

1.4. Širenje znanja o Crvenom križu

Širenje ideja Crvenog križa, širenje znanja o postanku i djelovanju pokreta Crvenog križa u svijetu, o humanim načelima na kojima se rad Crvenog križa zasniva, te Ženevskim konvencijama i humanitarnom pravu, važno je za svako društvo Crvenog križa.

Odgajanjem mladih članova u duhu ideja Crvenog križa stvara se pretpostavka za zdraviju budućnost svake zajednice.

1.5. Razvijanje prijateljstva

Razvijanje prijateljskih kontakata s mladim osobama iz drugih gradova ili zemalja sastavni je dio programa rada mladeži gotovo u svim nacionalnim društvima Crvenog križa u Evropi (youth exchange, friendship building).

Jedan od najjednostavnijih oblika prijateljskih kontakata je dopisivanje. Danas najčešće putem interneta. Osnovno društvo mladeži Crvenog križa putem mape kojom se predstavlja, može uspostaviti kontakt s grupom mladeži Crvenog križa u bilo kojem gradu ili zemlji. U mapama mogu biti fotografije ili crteži o radu i životu učenika u školi i obitelji te radu Crvenog križa. Mapa može sadržavati bilo što s čime se može dočarati slika zavičaja: slike prirodnih ili kulturnih znamenitosti, grada, opise običaja, slike narodnih nošnji ili minijature izvedbe narodnih nošnji, opise i slike mjesta gdje se najčešće sastaju mladi itd. Izrada mape osim što kod učenika potiče kreativnost, razvija i pozitivan odnos učenika prema vrijednostima zajednice.

Prijateljstva započeta dopisivanjem često rezultiraju uzajamnim posjećivanjem mladeži. Drugi oblik prijateljskih kontakata su susreti mladih. Pojedina nacionalna društva svake godine okupljaju na jednom mjestu u svom tzv. "međunarodnom ljetnom kampu" mlade predstavnike Crvenog križa iz raznih zemalja. Druga nacionalna društva preferiraju razmjenu grad - grad, manjih ili većih grupa mladih osoba sa smještajem u obitelji. Pokazalo se da susreti mladih imaju višestruko značenje. Prvenstveno daju obostrano bolje znanje i sliku o životu i radu drugih sredina od bilo kojih knjiga, filmova ili

predavanja. Mijenjanje stvorenih predodžbi o pojedinom kraju ili zemlji najbrže i najlakše će se provesti izravnim kontaktima mladih osoba.

S druge strane susreti mladih omogućavaju razmjenu informacija i iskustava o radu na konkretnim zadacima Crvenog križa (pružanju prve pomoći, aktivnostima prevencije ovisnosti, načinima zdravstvenog prosvjećivanja i sl.)

1.6. Zaštita od mina

Za provedbu programa osposobljeni su posebni volonteri HCK. Uz prepoznavanje mina i ostalih neeksplozivnih tijela u program je uključeno, kao najvažniji dio, pravilno ponašanje u trenutku kada se na minu naiđe. Uz predavanja i seminare o opasnosti od mina, predviđena je distribucija materijala s upozoravajućim napucima i porukama. Taj je materijal prilagođen mladeži (bilježnice, plakati itd.) i sadržajem i formom.

1.7. Uključivanje u redovne akcije Hrvatskog Crvenog križa

Obaveza je svih članova Hrvatskog Crvenog križa provođenje zajedničkih akcija koje se svake godine posebno utvrđuju.

1. Međunarodni dan Crvenog križa, 8. svibnja
2. Tjedan Hrvatskog Crvenog križa - od 8. do 15. svibnja
3. Natjecanje mladeži HCK, svibanj
4. Tjedan solidarnosti - 8. do 15. prosinca
5. Tjedan borbe protiv TBC-a - 14. do 21. rujna
6. Svjetski dan prve pomoći, 9. rujna
7. Akcija "Solidarnost na djelu" - listopad
8. Obilježavanje Dana dobrovoljnih davatelja krvi - 25. listopada
9. Mjesec borbe protiv alkoholizma, nikotinizma i ovisnosti o drogama - 15. studenog do 15. prosinca
10. Uključivanje u aktivnosti drugih organizacija koje su u skladu s ciljevima i zadacima HCK (Svjetski dan zdravlja - 7. travnja, Dan borbe protiv AIDS-a - 1. prosinca)
11. Ostale akcije koje zbog izvanrednih potreba utvrde Glavni odbor ili Skupština Hrvatskog Crvenog križa.

Svaka od ovih zajedničkih akcija može se koristiti za upoznavanje mladeži s temama od interesa za cijelu zajednicu. Npr. tijekom Mjeseca borbe protiv alkoholizma, nikotinizma i ovisnosti o drogama od 15. studenog do 15. prosinca mogu se kroz sve predmete u školi dati osnovne informacije o štetnosti alkohola, pušenja i uzimanja droga i to u svim razredima osnovnih i srednjih škola.

Na satu likovnog odgoja učenici mogu likovno obraditi temu ovisnosti, a na satu umjetnosti u srednjoj školi mogu npr. obratiti pažnju na način prikazivanja teme ovisnosti u djelima likovnih umjetnika u različitim stilskim razdobljima.

U okviru sata hrvatskog jezika može se pisati zadaćnica na temu ovisnosti. Na satu zemljopisa mogu se npr. obraditi područja uzgoja duhana, zemlje s najvećom proizvodnjom alkohola, pogodna klimatska područja za uzgoj sirovina za određenu vrstu droge ili nešto drugo prigodno uzrastu učenika i građi koja se obrađuje.

Na satu biologije može se govoriti o štetnom učinku cigareta, alkohola i droge na organizam ili sl. U okviru sata kemije može se govoriti o elementima koje sadrže cigarete, alkohol i droge i njihovom štetnim svojstvima. Na satu matematike, ponovo

ovisno o dobi učenika i materiji koja se obrađuje, može se matematičkim operacijama izračunavati npr. trošak pojedinca ili još bolje društva za saniranje svih mogućih posljedica uzimanja alkohola ili droge, ili pušenja. U okviru sata povijesti može se govoriti o korištenju alkohola, duhana ili droge kroz povijest čovječanstva. Kako će koji nastavnik obraditi temu ovisnosti u okviru svoga sata ovisit će prvenstveno o uzrastu učenika i materiji koju upravo obrađuje. Na sličan način mogu se obraditi teme: Dan planeta Zemlje, Svjetski dan zdravlja, Dan borbe protiv AIDS-a, Dan dobrovoljnih davatelja krvi i sl.

2. Metode rada

Radionica kao metoda prenošenja znanja najefikasniji je i najbolje prihvaćen način rada. Drugi oblici se tek probno provode (poučne igre, priprema igrokaza na određenu temu itd.), a na mladeži ostaje pronalazak i primjena nekih drugih, novih oblika rada. Kompletan pristup edukaciji temelji se na staroj kineskoj poslovice:
“Ako samo čujem - zaboravim,
ako čujem i vidim - zapamtim,
ako čujem, vidim i uradim - znam.”

3. Financiranje aktivnosti mladeži Hrvatskog Crvenog križa

Aktivnost mladeži može se financirati iz više izvora:

- članarinom,
  - prikupljanjem i prodajom sekundarnih sirovina,
  - organiziranjem humanitarnih priredbi,
  - dobrovoljnim prilozima,
  - prilozima i darovima građana, poduzeća i drugih (sponzorstvom).
-
- Prikupljena sredstva od članarine vode se kao posebna stavka pri Gradskom društvu Crvenog križa i ostaju na raspolaganju osnovnom društvu Crvenog križa mladih.
  - Prikupljanjem i prodajom sekundarnih sirovina postiže se više ciljeva: ostvaruju se određena financijska sredstva, štiti se okoliš od zagađivanja, razvija se osjećaj sigurnosti i vrijednosti stvaranjem vlastite zarade.
  - Organiziranjem humanitarnih priredbi također se postiže više ciljeva. One donose određena financijska sredstva, što stvara osjećaj samopouzdanja grupe, ali i razvija kreativnost, uči organizacijskim vještinama, pruža priliku za ispoljavanje posebnih sposobnosti, vještina i znanja.
  - Prilozima i darovima građana i poduzeća (sponzorstvom) mogu se ostvariti sredstva za neke ciljane aktivnosti (npr. opremanje ekipe za natjecanje u pružanju prve pomoći, oprema za rad eko-patrola i sl.)